

Tyrrhenique omnes et uersis Arcades armis,
 postquam omnis longe comitum praecesserat ordo,
 substitit Aeneas gemituque haec addidit alto: 95
 'nos alias hinc ad lacrimas eadem horrida belli
 fata uocant: salue aeternum mihi, maxime Palla,
 aeternumque uale.' nec plura effatus ad altos
 tendebat muros gressumque in castra ferebat.

Iamque oratores aderant ex urbe Latina 100
 uelati ramis oleae ueniamque rogantes:
 corpora, per campos ferro quae fusa iacebant,
 redderet ac tumulo sineret succedere terrae;
 nullum cum uictis certamen et aethere cassis;
 parceret hospitibus quondam socerisque uocatis. 105
 quos bonus Aeneas haud aspernanda precantis
 prosequitur uenia et uerbis haec insuper addit:
 'quaenam uos tanto fortuna indigna, Latini,
 implicuit bello, qui nos fugiatis amicos?
 pacem me exanimis et Martis sorte peremptis 110
 oratis? equidem et uiuis concedere uellem.
 nec ueni, nisi fata locum sedemque dedissent,
 nec bellum cum gente gero; rex nostra reliquit
 hospitia et Turni potius se credidit armis.
 aequius huic Turnum fuerat se opponere morti. 115
 si bellum finire manu, si pellere Teucros
 apparat, his mecum decuit concurrere telis:
 uixet cui uitam deus aut sua dextra dedisset.
 nunc ite et miseris supponite ciuibus ignem.'
 dixerat Aeneas. illi obstipuere silentes 120
 conuersique oculos inter se atque ora tenebant.

Tum senior semperque odiis et crimine Drances
 infensus iuueni Turno sic ore uicissim
 orsa refert: 'o fama ingens, ingentior armis,